

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Técnicas Atómicas Avanzadas e Sensores		Código	610509127
Titulación	Mestrado Universitario en Investigación Química e Química Industrial (Plan 2020)			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	1º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Departamento profesorado másterQuímica			
Coordinación	Moreda Piñeiro, Jorge	Correo electrónico	jorge.moreda@udc.es	
Profesorado	Moreda Piñeiro, Jorge	Correo electrónico	jorge.moreda@udc.es	
Web	master-universitario-investigacion-quimica-quimica-industrial/20202021/tecnicas-atomicas-avanzadas-sensores-17772-17018-3-98955			
Descripción xeral	<p>Nesta asignatura abordase os seguintes obxetivos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adquisición completa das diferentes técnicas espectroscópicas avanzadas atómicas, tanto en aspectos teóricos como na súa aplicación práctica. 2. Adquisición completa das diferentes técnicas híbridas empregadas en metalómica e metaloproteómica, tanto en aspectos teóricos como na súa aplicación. 3. Adquisición completa dos distintos tipos de sensores ópticos, electroquímicos, térmicos e de masa, aspectos teóricos e exemplos de aplicación			

Plan de continxencia	<p>Metodoloxía:</p> <p>Debido á incerteza xerada pola crise sanitaria de COVID 19, propónense tres posibles escenarios docentes para o curso 2020/2021:</p> <p>ESCENARIO 1: normalidade adaptada</p> <p>O ensino será presencial, salvo algúns titorías que se podería facer practicamente.</p> <p>A entrega de informes, traballos e exercicios por parte do alumno será presencial e en formato papel, e nalgúns casos como material dixital e entrega non presencial (aula virtual, correo web, etc.).</p> <p>ESCENARIO 2: distanciamento (restrición parcial á presencialidade)</p> <p>Combinaranse docencia presencial e non presencial, no segundo caso preferiblemente empregando soporte dixital como a plataforma de equipos de Microsoft ou otros equivalentes, así como a aula virtual, combinando mecanismos sincrónicos e asíncronos.</p> <p>A presentación e entrega de informes, traballos e exercicios por parte do alumno faranse preferentemente dixitalmente e non de xeito persoal (aula virtual, correo web, etc.).</p> <p>ESCENARIO 3: peche das instalacións</p> <p>Os estudiantes recibirán toda a docencia por medios telemáticos, combinando mecanismos sincrónicos e asíncronos, principalmente usando a plataforma de equipos Microsoft e o campus virtual da USC e, polo tanto, en ningún momento accederán ao profesorado. As prácticas de laboratorio substituiranse por actividades alternativas non presenciais incluíndo vídeos ou demostracións destes, exemplos, resolución de casos mediante datos simulados, etc.</p> <p>A entrega de traballos e probas non será presencial nin en formato papel, senón que se realizará por medios telemáticos dixitais.</p> <p>Avaliación:</p> <p>Dependendo da evolución da crise sanitaria de COVID 19, diferencianse 3 escenarios</p> <p>ESCENARIO 1: normalidade adaptada</p> <p>A avaliación constará de dúas partes:</p> <ol style="list-style-type: none"> Avaliación continua cun peso do 40%, correspondente a seminarios, titorías, exercicios entregados ao profesor. Exame final da materia: 60% <p>O exame final será presencial.</p> <p>ESCENARIO 2: distanciamento (restrición parcial á presencialidade)</p> <p>A avaliación realizarase como no escenario 1.</p> <p>O exame final será preferentemente non presencial</p> <p>ESCENARIO 3: peche das instalacións</p> <p>A avaliación realizarase como nos escenarios 1 e 2, agás que o exame final non será necesariamente presencial.</p> <p>En calquera dos tres escenarios, no caso de non superar a avaliación continua, realizarase un exame final cun peso do 100%.</p> <p>A segunda oportunidade, en calquera dos 3 escenarios, consistirá en facer un exame final cun peso do 100% (presencial no caso do escenario 1, non presencial en 3, e preferentemente non presencial en 2).</p>
----------------------	--

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	CE2 - Propoñer alternativas para resolver os problemas químicos complexos das diversas especialidades químicas
A3	CE4 - Innovar en métodos de síntese e análise química relacionados coas diferentes áreas da Química.
A6	CE6 - Deseñar procesos que impliquen o tratamento ou eliminación de produtos químicos perigosos

A7	CE7 - Operar con instrumentación avanzada para análise química e a determinación estrutural
A9	CE9 - Valorar, promover e practicar a innovación e o emprendemento na industria e na investigación química.
B2	CB7 - Que os estudantes saibam aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos más amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.
B4	CB9 - Que os estudantes saibam comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüedades.
B5	CB10 - Que os estudantes posúan as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudiando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B7	CG2 - Identificar información da literatura utilizando as canles axeitadas e integrar esta información para crear e contextualizar un tema de investigación.
B9	CG4 - Demostrar capacidade de analizar, describir, organizar, planificar e xestionar proxectos
B10	CG5 - Usar a terminoloxía científica en inglés para discutir os resultados experimentais no contexto da profesión química
C1	CT1 - Elaborar, escribir e defender publicamente informes de carácter científico e técnico
C3	CT3 - Traballar con autonomía e eficiencia na práctica diaria da investigación ou da actividade profesional.
C4	CT4 - Apreciar o valor da calidade e mellora continua, actuando con rigor, responsabilidade e ética profesional.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Adquisición completa sobre as diferentes técnicas espectroscópicas atómicas avanzadas tanto nos aspectos teóricos como na súa aplicación práctica		AM2 AM7 AM9	BM2 BM5 BM7
Adquisición completa sobre as diferentes técnicas híbridas utilizadas en metalómica e metaloproteómica, tanto nos aspectos teóricos como na súa aplicación		AM2 AM7 AM9	BM2 BM4 BM5 BM7
Adquisición completa sobre os diferentes tipos de sensores ópticos, electroquímicos, térmicos e básicos, aspectos teóricos e exemplos de aplicación		AM2 AM3 AM6 AM7 AM9	BM2 BM4 BM9 BM10

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1. TÉCNICAS ATÓMICAS AVANZADAS	(1) Espectrometría de absorción atómica con atomización electrotérmicas. (2) Espectrometría de absorción atómica con fuente continua. (3) Espectrometría de emisión óptica con plasma acoplado por inducción. (4) Espectrometría de masas con plasma acoplado por inducción. (5) Espectrometría de fluorescencia atómica. (6) Espectrometría de fluorescencia de rayos X
TEMA 2. TÉCNICAS ALTERNATIVAS DE INTRODUCCIÓN DE MOSTRA	(1) Introducción de muestras sólidas I: muestreo de sólidos. (2) Introducción de muestras sólidas II: muestreo de suspensões. (3) Introducción de vapor: técnicas de generación de vapor (vapor frío e hidruros covalentes). (4) Otras técnicas de introducción de muestra (Ablación Láser)

TEMA 3. TÉCNICAS HÍBRIDAS NO ANÁLISIS DE COMPOSTOS ORGANOMETÁLICOS Y METALOPROTEÍNAS (METALÓMICA E METALOPROTEÓMICA)	(1) Acoplamiento da cromatografía líquida coa espectrometría de emisión óptica con plasma acoplado por inducción. (2) Acoplamiento da cromatografía líquida coa espectrometría de masas con plasma acoplado por inducción. (3) Acoplamiento da cromatografía líquida coa espectrometría de fluorescencia atómica. (4) Acoplamiento da cromatografía de gases coa espectrometría de masas con plasma acoplado por inducción. (5) Acoplamiento da electroforesis capilar coa espectrometría de masas con plasma acoplado por inducción. (6) Acoplamiento do fraccionamento en campo de flujo coa espectrometría de masas con plasma acoplado por inducción
TEMA 4. SENsoRES	(1) Concepto de sensor. (2) Tipos de sensores. (3) Sensores electroquímicos. (4) Sensores ópticos. (5) Sensores de gases. (6) Sensores remotos

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Seminario	A2 B2 B4 B9 B10 C4	7	14	21
Traballos tutelados	A2 A3 A9 B2 B4 B5 B7 B9 B10 C1 C3	2	8	10
Proba obxectiva	A2 A3 A6 A7	2	0	2
Sesión maxistral	A2 A3 A7	12	30	42
Atención personalizada		0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Seminario	Seminarios realizados co profesorado propio do Máster, e con profesionais invitados da empresa, da administración e de outras universidades Sesions interactivas relacionadas coas distintas materias con debates e intercambio de opinions cos alumnos Resolución de exercicios prácticos (problemas, cuestions tipo test, interpretación e procesamento da información, evaluación de publicaciones científicas, etc.)
Traballos tutelados	Estudio persoal baseado en diferentes fontes de información Exposición oral de traballos, informes, etc., incluindo debate cos profesores e os alumnos
Proba obxectiva	Realización de las diferentes probas para la verificación da obtención tanto de conocimientos teóricos como prácticos e a adquisición de habilidades y actitudes
Sesión maxistral	Clases presenciais teóricas. Clases expositivas (utilización de pizarra, ordenador, cañón), complementadas cas ferramentas propias da docencia virtual

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Os traballos tutelados e seminarios para a resolución de problemas realizaranse baixo a supervisión do profesor, o cal resolverá dudas, organizará a búsqueda bibliográfica, etc
Traballos tutelados	Para elo realizaranse Tutorías nas que se resolverán dudas e se revisará o traballo realizado, etc.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
--------------	--------------	-------------	---------------

Seminario	A2 B2 B4 B9 B10 C4	Os seminarios avaliaranse mediante a avaliación continua do traballo do alumno e a resolución individual de problemas e casos	15
Traballos tutelados	A2 A3 A9 B2 B4 B5 B7 B9 B10 C1 C3	Os Traballos Tutelados implican a realización dunha memoria e unha exposición a partir do tema entregado polo profesor	10
Proba obxectiva	A2 A3 A6 A7	Os contidos teóricos da asignatura serán avaliados mediante un exame que poderá incluir preguntas tipo test (selección múltiple), preguntas cortas e de resposta razonada	75

Observacións avaliación

-O

alumno debe repasar os conceptos teóricos introducidos nos distintos temas, utilizando o manual de referencia e os resúmenes. O grado de acerto na resolución dos exercicios propostos proporciona unha medida da preparación do alumno para afrontar o examen final da asignatura. Aqueles alumnos que encontren dificultades importantes a hora de traballar nas actividades propostas deben acudir as horas de tutoría do profesor, co obxectivo de que éste poida analizar o problema e ayudar a resolver ditas dificultades.

-Sistema de evaluación de competencias: Exame final: CB7;

CB9; CB10; Resolución de

problemas e casos prácticos: CG2; CG4; CG5; Realización de

traballos e informes escritos: CG2; CG4; CG5; Exposición oral

(traballos, informes, problemase casos prácticos:

CG2; CT1; CT3; CT4; Evaluación continua

do alumno mediante preguntas e preguntas orais

durante o curso: CB7; CB9; CT1

-Indicación referida

ao plaxio e ao uso inadecuado das tecnoloxías no desenvolvemento de tarefas ou

probas: "En casos de realización fraudulenta de exercicios ou probas, o

disposto no Regulamento para a avaliação do rendemento académico dos

estudiantes e a revisión de valoracións "

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Skoog, Holler, Nieman (2008). Principios de Análisis Instrumental. Ed. Thomsom-Paraninfo - R. Keller, J. M. Mermet, M. Otto, H. M. Widmer, (2004). Analytical Chemistry, . Ed. Wiley - C. Cámara, C. Pérez-Conde (2011). Análisis Químico de Trazas. Ed. Síntesis - B. Welz, M. Sperling (1999). Atomic Absorption Spectrometry. Ed. Wiley - B. Welz, H. Becker-Ross, S. Florek, U. Heitmann (2004). High Resolution Continuum Source AAS. Ed. Wiley - J. D?dina, D. L. Tsalev (1995). Hydride Generation Atomic Absorption Spectrometry. Ed. Wiley - R. Cornelis (2003). Handbook of Elemental Speciation I/II. Ed. Wiley - C. Pérez Conde (1996). Sensores Ópticos. Universidad de Valencia - S. Alegret, M. del Valle, A. Merkoçi (2004). Sensores electroquímicos. Universidad Autónoma de Barcelona
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recomendacións para a avaliaciónO alumno debe revisar os conceptos teóricos introducidos nos distintos temas, utilizando o manual de referencia e os resumos. O grao de éxito na resolución dos exercicios propostos proporciona unha medida da preparación do alumno para afrontar o exame final da materia. Aqueles estudiantes que teñan dificultades importantes cando traballan nas actividades propostas deben asistir ás horas de titoría do profesor, para que o profesor poida analizar o problema e axudar a resolver esas dificultades. É moi importante, á hora de preparar o exame, resolver algúns dos exercicios que aparecen ao final de cada un dos capítulos do manual de referencia.Recomendacións para a recuperaciónO profesor analizará con aqueles alumnos que non superen con éxito o proceso de avaliación e, se así o desexan, as dificultades atopadas para aprender os contidos da materia. Tamén lles proporcionará material adicional (preguntas, exercicios, exames, etc.) para reforzar a aprendizaxe da materia? É moi recomendable asistir ás clases da exposición dende o primeiro día, xa que os distintos temas do programa están ligados entre si.? É importante manter o estudo "actualizado".? Despois de ler un tema, é útil resumir os puntos importantes, identificando as cuestións básicas a recordar e asegurándose de coñecer tanto o seu significado como as condicións nas que se poden aplicar.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías